

[Thorvil Kristensen.]

givet fra samme sted, og jeg skal derfor sige lidt nærmere om, hvad det var, jeg havde i tankerne.

Af grunde, som jeg allerede har nævnt, kan jeg ikke gå nærmere ind på, hvilke vareområder sådanne importafgifter kunne komme til at omfatte. Det afhænger jo bl. a., som den højtærede finansminister sagde, af de internationale bindinger, men jeg kan dog sige, at jeg havde tænkt mig, at området i det store og hele skulle være så bredt som muligt, dog naturligvis med undtagelse af egentlige råstoffer, men jeg havde ikke tænkt mig det begrænset til, hvad man kunne kalde færdigvarer. Jeg ville også have mellemprodukter med, i hvert fald i betydeligt omfang, og vor handelsstatistik tyder på, at området ikke ville blive så særlig snævert, men jeg skal ikke gå nærmere ind derpå, da jeg som sagt ikke har haft mulighed for at lade dette nærmere undersøge.

De internationale aftaler, som den højtærede finansminister nævnte både i sin kronik og i sin tale, har jeg jo også været inde på i Dagens Nyheder. Det fremgår deraf, at jeg naturligvis er klar over, at vor handlefrihed her ikke er ubegrænset. Jeg vil dog advare imod, at man overvurderer de begrænsninger, der findes i det enkelte lands handlefrihed på dette område, selv om jeg erkender, at det er lidt svært at finde ud af, hvor stor friheden er. Jeg vil om dette spørgsmål, som jeg ved interesserer mange mennesker, sige, at jeg tror, man bør skelne mellem to forskellige ting. For det første er vi jo indgået på visse direkte bindinger af toldsatser og lignende inden for GATT. For det andet gælder der mere almindeligt en række regler for adfærd i handelspolitisk henseende både inden for GATT, den internationale valutafond og OEEC. Jeg vil gerne understrege, at hvad særlig angår disse almindelige regler, gælder der jo et ikke ubetydeligt antal undtagelsesklausuler, og hvis jeg bedømmer det rigtigt, er der betydelig mulighed for at anvende disse undtagelsesklausuler, når man kan henvise til, at ens land er i alvorlige valutavanskeligheder. Jeg vil endda tro, at man ganske særlig effektivt kan gøre dette, når man ydermere kan henvise til, at de

valutavanskeligheder, vi har, i nogen grad — ikke helt, men delvis — skyldes de restriktioner, som andre medlemsstater har lagt på vor eksport. Det er nemlig en del af forklaringen, selv om jeg nok ved, at vi selv har medskyld. Jeg henviser bl. a. til, at Frankrig har en ordning, der i nogen grad minder om det, jeg omtalte. Jeg henviser til, at andre lande gentagne gange og vedvarende har undladt at opfylde de henstillinger, der inden for OEEC er rettet til dem om større lighed i liberaliseringen, som i øjeblikket er meget skæv, idet de landbrugsvarer, som vi eksporterer, ikke er liberaliseret i en grad, som blot tilnærmelsesvis svarer til, hvad andre varer er.

Jeg finder anledning til at understrege — det tror jeg, vi alle sammen kan være enige om — at Danmark afgjort ikke er skyldner i det internationale handelspolitiske mellemværende, når vi ser på, hvordan andre lande, og ikke mindst de store lande, har behandlet vor eksport. Derfor vil jeg tro, at de muligheder, der er for at udnytte undtagelsesklausulerne, ikke er helt ringe i vort tilfælde, og jeg mener, det ville være rimeligt, om de blev benyttet.

Det ville i øvrigt blive lettere, når man kunne henvise til, sådan som det var min tanke, at den pågældende importafgift skulle være midlertidig, at det allerede på forhånd skulle være fastsat i loven, i hvilket tempo den skulle afvikles, altså hvornår den bortfaldt, og det samtidig, ligesom i øvrigt i forslaget om en deponeringsordning, var tanken, at liberaliseringen skulle udvides.

Hvad angår det, den højtærede finansminister sagde om prisvirkningen af den foranstaltning, som jeg har skitseret, vil jeg gerne have lov til at sige, at jeg tror, den ville blive mindre, end mange tænker sig. Da vi foretog devalueringen i 1949, blev der foretaget undersøgelser, som efter mit skøn viste, at den direkte prismæssige virkning af noget sådant er adskilligt mindre, end de fleste tænker sig. Det hænger jo bl. a. sammen med, at der i mange tilfælde er langt fra importstadiet, til varen ligger på forbrugerens bord. Når det drejer sig om en midlertidig foranstaltning, vil de fulde virkninger overhovedet ikke vise sig, bl. a. fordi importen, hvis man har en afgift, der på forhånd er bestemt til at skulle